

ONWERPBESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHES INZAKE VERGUNNING OP BASIS VAN ARTIKEL 2.7, LID 2, VAN DE WET NATUURBESCHERMING (WNB)

Vergunninghouder : Prolander
Activiteit : Realisatie klimaatbuffer Ootmaanlanden

Aangevraagde activiteit:

Prolander is voornemens om het natuurgebied Ootmaanlanden te herinrichten tot een multifunctioneel gebied. Het gebied wordt ingericht als NNN-gebied en een klimaatbuffer. Daarnaast worden poelen in het gebied hersteld en worden extra poelen aangelegd ten behoeve van de kamsalamander. Op deze wijze wordt het leefgebied voor de populatie in het Natura 2000-gebied Holtingerveld uitgebreid, wat overeenkomt met de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. In het kader van deze inrichting zullen werkzaamheden plaatsvinden die een impact hebben op het plangebied en de omgeving. De beoogde inzetfrequentie van de berging ter plaatse van Ootmaanlanden is 1x per 25 jaar. Bij half- en maatgevende afvoer zal water worden geborgen.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Drenthe hebben besloten op basis van bijgevoegde motivering (bijlage 1), AERIUS-Registerberekening (bijlage 2) en ambtshalve herberekening AERIUS-Registerberekening (bijlage 3) een Wnb-vergunning voor het onderdeel Natura 2000 voor de aangevraagde activiteit te verlenen aan Prolander voor het verstoren, doden of verwonden van de doelsoort kamsalamander onder de volgende voorschriften:

1. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden dient de datum van de start te worden gemeld bij de provincie Drenthe. Dit kan per mail naar vth@drenthe.nl onder vermelding van de naam van het project en het zaaknummer van de vergunning.
2. Bomen die gekapt worden, worden gekapt buiten de kwetsbare periode van de kamsalamander, de winterslaaperperiode, die van november t/m februari loopt. Hierbij worden de volgende maatregelen genomen:
 - Voorafgaand aan de kap wordt de vegetatie onder de bomen (grassen, struiken) verwijderd.
 - Overige weggroei mogelijkheden zoals boomstammen worden verwijderd.
 - Bij de kap wordt één richting opgewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten.
 - De werkzaamheden vinden plaats onder begeleiding van een ecooloog. Aanwezige dieren worden verplaatst naar geschikt leefgebied buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.
3. De aardenwal in het zuidelijke deel van het plangebied wordt aangelegd in de periode september/oktober.
4. Om negatieve effecten van de waterberging zoveel mogelijk te voorkomen, worden naast waterberging de volgende maatregelen genomen:
 - Indien voortplantingswateren van de kamsalamander met visrijk water in aanmerking komen als deze worden ingezet als waterberging, worden ze in de periode oktober – februari droog gepompt. Hierbij blijft eerst een laag water staan. Vis wordt afgevangen en overgezet naar visrijk water (watergang door het plangebied). De poel wordt vervolgens helemaal drooggelegd en vervolgens weer gevuld, zodat deze in februari weer als voortplantingshabitat kan dienen.

5. Op de hierboven vermelde locatie dient het voornemen te worden uitgevoerd zoals in deze beschikking en de bijbehorende stukken staat aangegeven.

Zienswijze

Dit besluit wordt voorbereid met de uniforme openbare voorbereidingsprocedure, als bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Tegen het ontwerpbesluit kan door eenieder zienswijzen worden ingediend die wij meenemen in onze overwegingen om te komen tot een definitief besluit.

Eenieder kan binnen zes weken vanaf publicatie van deze vergunning een zienswijze indienen bij Gedeputeerde Staten van Drenthe. Voor meer informatie over het indienen van een zienswijze zie <http://provincie.drenthe.nl/loket/bezwaarschriften/>.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
namens dezen,

drs. M. Middel,
Themamanager
Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving

Afschrift aan:

- het College van Burgemeester en Wethouders van Westerveld (digitaal)
- vergunninghouder (digitaal)

BIJLAGE 1: MOTIVERING BIJ BESLUIT

1 Aanvraag en procesverloop

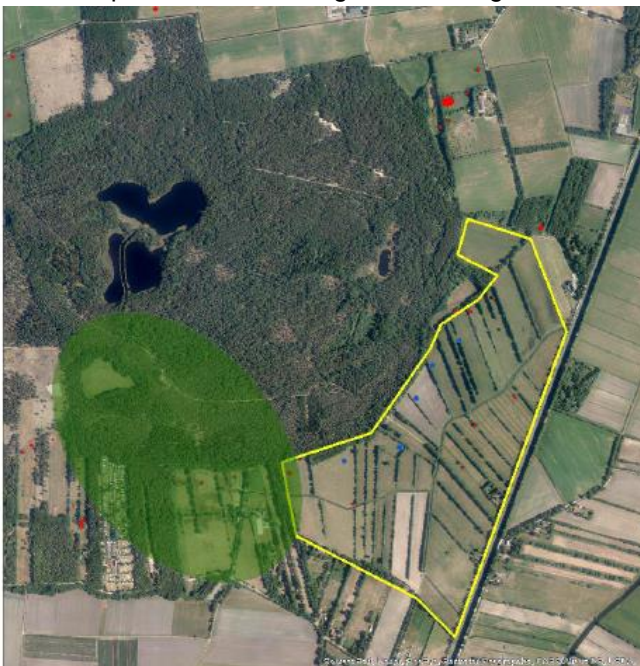
Wij hebben de aanvraag van Arcadis namens Prolander ontvangen op 9 mei 2023. De aanvraag maakt deel uit van deze beschikking. Deze documenten zijn onlosmakelijk met de aanvraag verbonden:

- Gedateerd en ondertekend aanvraagformulier;
- AERIUS-projecteffect berekening van het voornemen;
- Passende beoordeling d.d. 9 mei 2023
- Voortoets d.d. 9 mei
- Memo Depositieberekening d.d. 20 april 2023
- Gedateerde en ondertekende machtiging.

Op 21 november heeft een ambtshalve herberekening AERIUS-Registerberekening plaatsgevonden.

Toelichting aangevraagde project

Prolander is voornemens om het natuurgebied Ootmaanlanden her in te richten tot een multifunctioneel gebied. Het gebied wordt ingericht als NNN-gebied en een klimaatbuffer. Daarnaast worden poelen in het gebied hersteld en worden extra poelen aangelegd ten behoeve van de kamsalamander. Op deze wijze wordt het leefgebied voor de populatie in het Natura 2000-gebied Holtingerveld uitgebreid, wat overeenkomt met de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. In het kader van deze inrichting zullen werkzaamheden plaatsvinden die een impact hebben op het plangebied en de omgeving. De beoogde inzetfrequentie van de berging ter plaatse van Ootmaanlanden is 1x per 25 jaar. Bij half- en maatgevende afvoer zal water worden geborgen. Ootmaanlanden bevindt zich gedeeltelijk binnen het Natura 2000-gebied Holtingerveld. Door de voorgenomen ingreep is mogelijk sprake van negatieve effecten op kwalificerende waarden van de Natura 2000-gebieden in het kader van de Wet natuurbescherming (hierna Wnb). Om dit te onderzoeken is door Arcadis een voortoets uitgevoerd. Hieruit bleek dat bepaalde negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden niet op voorhand uit te sluiten zijn in het Natura 2000-gebied Holtingerveld. Prolander heeft Arcadis gevraagd om een passende beoordeling uit te voeren voor het gebied Ootmaanlanden, zoals bedoeld in de Wet natuurbescherming, voor wat betreft effecten op het Natura 2000-gebied Holtingerveld .

Figuur 1. plangebied

2. Wettelijke bepalingen

Voor het realiseren van projecten of verrichten van andere handelingen welke gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben, moet het bevoegd gezag beoordelen of toestemming kan worden verleend op grond van artikel 2.7, tweede lid en artikel 2.8 van de Wnb. De aangevraagde vergunning wordt verleend op basis van de artikelen 2.7 en 2.8 van de Wnb.

Op grond van artikel 1.10, lid 3 van de Wnb dienen wij bij het afgeven van een vergunning op grond van de Wnb rekening te houden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied en de regionale en lokale bijzonderheden. In dit geval zien wij, deze belangen in acht genomen, geen reden om de vergunning anders vorm te geven.

3. Bevoegd gezag

In de Wnb is vastgelegd dat er voor besluiten met effecten op Natura 2000-gebieden altijd sprake is van één bevoegd gezag (artikel 1.3 van de Wnb). Dit zijn de Gedeputeerde Staten van de provincie waar het project of andere handeling (in hoofdzaak) wordt gerealiseerd of wordt verricht. Omdat de activiteit in dit geval plaatsvindt op het grondgebied van de provincie Drenthe zijn wij bevoegd te beslissen.

Bij ons besluit nemen wij ook de gevolgen voor Natura 2000-gebieden mee die buiten onze provinciegrens liggen. In een dergelijk geval besluiten wij in overeenstemming met Gedeputeerde Staten van die andere provincie (artikel 1.3, derde lid, van de Wnb).

In dit geval zijn er geen effecten op Natura 2000-gebieden buiten onze provincie.

4. Bepaling vergunningplicht

Voor het voornemen hebben wij nog niet eerder een Wnb-vergunning afgegeven. Op basis van de aanvraag en de daarbij behorende bijlagen hebben wij beoordeeld of het aangevraagde project en/of handeling schadelijke gevolgen kan hebben voor de natuurlijke kenmerken van het gebied, zoals beschreven in de instandhoudingsdoelstellingen van dit Natura 2000-gebied.

Wij hebben geconstateerd dat er geen sprake is van een project of andere handeling conform een vastgesteld beheerplan. Verder is er geen sprake van bestaand gebruik, in overeenstemming met de Wnb. Voor het bepalen van de vergunningplicht ten aanzien van mogelijke stikstofeffecten op stikstofrelevante natuur is het projecteffect bepalend. Het projecteffect is het deel van het voornemen dat nog niet eerder is getoetst aan de Wnb. Dat deel is in dit geval de beoogde situatie van het voornemen. Uit de aangeleverde AERIUS-berekening en de ambtshalve herberekening is gebleken dat voor geen enkel gebied de depositiebijdrage van het projecteffect hoger is dan de grenswaarde en daarmee is gebleken dat het voornemen niet vergunningplichtig is voor het onderdeel stikstof.

Wel is er sprake van een vergunningplicht, omdat er mogelijk sprake kan zijn van negatieve effecten op de gekwalificeerde soort Kamsalamander zoals aangewezen voor het Natura 2000 gebied Holtingerveld.

De activiteit is zodoende vergunningplichtig in het kader van art. 2.7, lid 2 van de Wnb.

5. Is er sprake van significant effect?

In deze paragraaf vindt een effectbeoordeling plaats. Hierbij zal worden ingegaan op de depositie van stikstof en effecten op de aangewezen doelsoort kamsalamander.

5.1 Depositie van stikstof

Voor een project dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied geldt op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de

Wnb een vergunningplicht. Als een project echter geen toename in stikstofdepositie, is er voor dat project geen natuurvergunning nodig (voor het aspect stikstof). Uit de bij de aanvraag ingediende AERIUS-berekening blijkt dat geen sprake is van een toename maar juist een afname. Vanwege een nieuwe versie van AERIUS, heeft een ambtshalve herberekening plaatsgevonden (datum 21 november 2023). Daaruit blijkt ook dat sprake is van een afname. Indien het voornemen wordt uitgevoerd conform deze beschikking en de bijbehorende stukken is er geen Wnb-vergunning nodig voor deze activiteit.

Dit besluit bevat een beoordeling op grond van de huidige plannen, het huidige recht (de huidige wet- en regelgeving en jurisprudentie) en het huidige beleid. Indien de plannen in vorm of omvang veranderen of het recht, het beleid of de berekeningsmethodiek wijzigen, kan dat tot gevolg hebben dat aan dit besluit geen rechten meer kunnen worden ontleend.

Voorgaande betekent dat wanneer het recht of het beleid verandert of wanneer er een nieuwe berekeningsmethodiek (een nieuwe AERIUS versie) is vóórdat de inrichtings-voorbereidende werkzaamheden aanvangen u opnieuw zult moeten toetsen of er een vergunningplicht is op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb. Wanneer u de werkzaamheden op een andere wijze dan in de aanvraag en de aanvullende informatie door u is aangegeven uitvoert, dient u opnieuw te toetsen of er een vergunningplicht is. Ook als de in dit besluit opgenomen uitgangspunten (beperkingen) en/of (rand)voorwaarden niet worden nageleefd of veranderen kan sprake zijn van een vergunningplicht op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb.

5.2 Effecten op de Kamsalamander

Het gebied Ootmaanlanden wordt heringericht als NNN-gebied en klimaatbuffer. Voor de herinrichting vinden de volgende activiteiten plaats:

- Graafwerkzaamheden
- Plagwerkzaamheden
- Verplaatsen van enkele bomen nabij een nieuwe watergang
- Kappen van bomen aan de zuidgrens van het plangebied
- Aanleggen zandpad op kade
- Graven van een sloot aan de zuidgrens van het plangebied
- Aanleg of vervanging van duikers
- Verwijderen drainage
- Zandpad ophogen
- Verleggen/aanleggen van huidige en nieuwe watergang
- Dempen van watergang
- Graafwerkzaamheden ten behoeve van de aanleg van nieuwe poelen
- Ingebruikname Waterberging

Uit de voortoets is gebleken dat een aantal mogelijke negatieve effecten tijdens de realisatie- en gebruiksfase van de waterberging niet op voorhand zijn uit te sluiten. Deze zijn:

- Doden of verwonden van aangewezen doelsoort (kamsalamander).
- Verstoring als gevolg van optische prikkels, geluid en trillingen (kamsalamander).
- Habitataantasting als gevolg van oppervlakteverlies/versnippering

5.3 Toetsing

De kamsalamander

De Kamsalamander is de grootste inheemse watersalamander. Vrouwtjes kunnen 18 cm lang worden, mannetjes 16 cm. De Kamsalamander heeft een bruine of blauwzwarte rug, de flanken zijn wit gespikkeld en de onderzijde van de dieren is oranjerood tot geel met een zwart vlekkenpatroon. Dit vlekkenpatroon is voor elk dier uniek. In de paartijd, wanneer de dieren in het water verblijven, zijn de

volwassen mannelijke exemplaren gemakkelijk te herkennen aan een hoge, getande rugkam, die met een onderbreking aan de staartbasis doorloopt tot aan het einde van de staart. Daarnaast hebben ze midden op de staart aan beide kanten een opvallende witte band. Vrouwelijke dieren missen deze kenmerken. Na de voortplantingstijd trekken de meeste Kamsalamanders naar het land. De mannetjes verliezen dan hun kenmerkende kam. De tot 7 cm grote larven van de soort zijn te herkennen aan de zwarte vlekken op de staartzoom en aan de extreem lange dunne tenen.

De Kamsalamander komt voor in Noord- en Midden-Europa. In Zuid- en Zuidoost-Europa wordt deze soort vervangen door nauw verwante soorten. Een aanzienlijk deel van het Noordwest-Europese verspreidingsgebied van de Kamsalamander ligt in Nederland. De soort wordt min of meer evenveel als in ons land ook aangetroffen in de buurlanden België, Duitsland, Frankrijk en Engeland.

De staat van instandhouding van de soort wordt geacht gunstig te zijn (per 2014). Dit geldt tevens voor de verspreiding, populatie, het leefgebied en de toekomstverwachting. Tevens is sprake van een uitbreidingsdoelstelling van de soort voor zowel omvang als verbetering van de kwaliteit van het leefgebied, ten behoeve van uitbreiding populatie.

Doden of verwonden door habitataantasting

In de nabijheid van het plangebied komt de Kamsalamander voor. De kamsalamander is aangetroffen in een poel ten westen van het zuidelijke deel van Ootmaanlanden. In de poelen in het plangebied zelf zijn geen kamsalamanders aangetroffen. Wel kan de kamsalamander voorkomen in landhabitat in het plangebied. De kamsalamander is in het plangebied niet waargenomen maar het habitat is geschikt als potentieel landhabitat in de nabijheid van het voortplantingswater. Bij kapwerkzaamheden en graafwerkzaamheden in en rondom dit landhabitat, kunnen aanwezige kamsalamanders gedood of verwond worden. Het landhabitat van de kamsalamander bestaat uit bossen, bomenrijen, houtwallen, houtsingels en andere kleine landschapselementen. Een deel van het plangebied bevindt zich in een straal van 700 meter. Op deze afstand wordt mogelijke aanwezigheid van de soort verondersteld hoewel de verwachting is dat de soort zich binnen 100 meter van de poel ophoudt. In de straal van 700 meter is 99,61 hectare geschikt landhabitat voor de kamsalamander aanwezig. Van dit landhabitat vinden kapwerkzaamheden plaats in 0,11 hectare. Dit betreft 0,11% van het totale oppervlakte van geschikt landhabitat waarin kamsalamanders kunnen verblijven.

Gezien dit lage percentage is de kans dat kamsalamanders gedood of verwond worden als gevolg van de werkzaamheden verwaarloosbaar klein. Zeker gezien de verwachting dat het overgrote deel van de kamsalamanders uit de voortplantingspoel in een straal rondom 100 meter van de poel verblijven en daarmee buiten het plangebied.

Effect van doden of verwonden door habitataantasting wordt als niet significant beoordeeld.

Verstoring als gevolg van geluid, trillingen en optische prikkels

De effectenindicator van het ministerie van EZ geeft aan dat onbekend is of de kamsalamander gevoelig is voor geluid. Salamanderachtigen hebben geen trommelvlies en geen middenoorholte (Wever, 1977). Het is dus niet aannemelijk dat kamsalamanders in staat zijn om geluid (van de werkzaamheden) waar te nemen. De kamsalamander heeft geen voortplantingsroep, het maskeren hiervan door het geluid van werkzaamheden is dan ook geen sprake. De soort oriënteert zich bij het foerageren op land vooral op zicht en reuk en niet op gehoor. Van verstoring door geluid op het foerageergedrag van de kamsalamander op land is daarom geen sprake. Op basis van voorgaande wordt geconcludeerd dat significante verstoring van de kamsalamander als gevolg van geluid kan worden uitgesloten.

Effect van verstoring door geluid wordt als niet significant beoordeeld.

Verstoring als gevolg van trillingen

Door bewegingen van zwaar materieel kunnen trillingen ontstaan in de omgeving van het plangebied. Dergelijke trillingen kunnen verstoring werken voor kamsalamanders tijdens de voortplanting of winterslaap. Voor de werkzaamheden in Ootmaanlanden is onderzocht in hoeverre er trillingen optreden als gevolg van de werkzaamheden. Hieruit kwam de volgende conclusie naar voren:

1. Trillingen die ontstaan ten gevolge van het gebruik van het materieeltype midikraan worden na een afstand van 2 meter verwaarloosbaar klein.
2. Trillingen die ontstaan ten gevolge van het gebruik van het materieeltype vrachtverkeer worden na een afstand van circa 15 meter verwaarloosbaar klein.
3. Trillingen die ontstaan ten gevolge van het gebruik van het materieeltype trilwals worden na een afstand van circa 25 meter verwaarloosbaar klein. Deze afstand is aangehouden voor de ecologische beoordeling van te verwachten effecten.

Het dichtstbijzijnde voortplantingswater ligt op circa 184 meter vanaf het plangebied. Hiermee ligt dit buiten de zone waar trillingen optreden. Effecten van verstoring tijdens de voortplanting als gevolg van trillingen kunnen daarom worden uitgesloten. Wel kunnen dieren in het plangebied en de directe omgeving gedurende de landfase verblijven.

Gebleken is dat er geen trillingen plaatsvinden in het leefgebied 100 meter rondom de voortplantingswateren. Hier verblijft het overgrote deel van de kamsalamanders. Mogelijk dat enkele dieren verder verspreiden binnen 700 meter rondom het plangebied. Hierin vindt in 6,7% van het landhabitat trillingen plaats. Mogelijk dat trillingen hierdoor bij een enkel dier tot verstoring leidt. Voor het overgrote deel van de kamsalamanders zal geen verstoring optreden als gevolg van trillingen omdat ze binnen 100 meter rondom het voortplantingswater leven of in een zone waar geen trillingen optreden.

Effect van verstoring door trillingen wordt als niet significant beoordeeld.

Optische verstoring

Bij het uitvoeren van de werkzaamheden kan optische verstoring optreden. De aanwezigheid van de mens en/of machines kan leiden tot vluchtgedrag. De kamsalamander heeft een vrij verborgen levensstijl waardoor optische verstoring voornamelijk optreedt als mensen en machines vrij dicht tot het landhabitat naderen. Optische verstoring blijft daarom beperkt tot het werkgebied in Ootmaanlanden. Optische verstoring komt in een klein deel van het landhabitat voor. In het kernhabitat (100 meter rondom het voortplantingswater) vinden geen werkzaamheden plaats waardoor optische verstoring hier is uitgesloten. Voor het overgrote deel van de kamsalamanders vindt geen optische verstoring plaats. Enkele dieren kunnen verder van het voortplantingshabitat voorkomen. Van dit landhabitat is slechts 4 tot 5% waar optische verstoring kan plaatsvinden. Hierdoor is er geen sprake van significante effecten als gevolg van optische verstoring.

Effect van optische verstoring wordt als niet significant beoordeeld.

Habitataantasting als gevolg van oppervlakteverlies en/of versnippering

De werkzaamheden vinden plaats in een deel van het potentiële landhabitat van de kamsalamander. Hierbij kan (tijdelijk) habitat verloren gaan. Ook zou potentieel habitat verloren kunnen gaan. Tijdens de werkzaamheden wordt een deel van de graslanden geplagd. Ook wordt een deel van het struweel en de bomenrijen gekapt. Kamsalamanders komen met name voor in bosgebied, bosschages, struweel, houtwallen met houtsingels als landhabitat. Grasland wordt vermeden. Het overgrote deel van de kamsalamanders verblijft in een straal van 100 meter rondom de verblijfplaats (BIJ12, 2017). Dieren kunnen echter tot 700 meter verspreiden en in sommige gevallen tot 1000 meter. In het kernhabitat (100 meter rondom voortplantingswater) vinden geen werkzaamheden plaats. Deze blijft behouden.

In het landhabitat in een straal van 700 meter en 1000 meter rondom de voortplantingsplaatsen wordt een deel van de bomen gekapt. Gezien de omvang en tijdelijkheid van de afname aan geschikt landhabitat wordt het effect daarvan als verwaarloosbaar ingeschat.

Effect van habitatverstoring wordt als niet significant beoordeeld. Daarnaast worden bij de herinrichting poelen aangelegd ten behoeve van de kamsalamander en de bestaande poelen beheerd. De nieuwe poelen vormen een verbinding langs de stuwwal tussen al bestaande poelen. Door deze verbinding wordt potentieel leefgebied in het noorden verbonden met het huidige leefgebied in het zuiden. De nieuw aan te leggen poelen zorgen daardoor voor een uitbreiding van voortplantingshabitat. Doordat deze poelen in de omgeving van geschikt landhabitat komen te liggen, neemt het areaal geschikt landhabitat voor de soort juist toe.

Ingebruikname waterberging

Doordat de kamsalamander zich in de toekomst kan vestigen in het plangebied, bestaat er een kans dat er verstoring van het leefgebied optreedt bij de inzet van de waterberging (naar verwachting eens in de 25 jaar). Zo kunnen de nieuwe voortplantingswateren die binnen de kades liggen in verbinding komen met visrijk water waardoor ze minder geschikt worden als voortplantingswater (door de aanwezigheid van predatoren in de vorm van vis). Dit kan worden voorkomen door de voortplantingswateren in de daaropvolgende periode oktober – februari (als ze niet als voortplantingswater worden gebruikt) droog te laten vallen om zo de (permanente) vestiging van vis in de poelen te voorkomen. Ook kan het zo zijn dat overwinterende kamsalamanders binnen de kades komen te overlijden of verstoord worden bij hun winterslaap door het verhogen van het waterpeil. Doordat de nieuwe voortplantingswateren in de nabijheid van de stuwwal liggen, ligt een deel van het kernhabitat op de stuwwal, die hoger is gelegen. Doordat deze droger is, is de kans groter dat kamsalamanders hier overwinteren. Het doden van kamsalamanders in hun toekomstige habitat als gevolg van de waterberging kan echter niet worden uitgesloten. Hierdoor kan er sprake zijn van een tijdelijke terugval in populatie omdat deze het nieuwe leefgebied gekoloniseerd hebben. Dergelijke “setbacks” kunnen ook in natuurlijke situaties zoals riviersystemen of beekdalen voorkomen in geval van hoog water. Kamsalamanders zijn in dergelijke situaties goed in staat om te herstellen. O.a. doordat legselgroottes van de kamsalamander relatief groot zijn (tussen de 50 en 700 eieren met een gemiddelde van 200 eieren). Door de herinrichting met de nieuwe poelen breidt het leefgebied van de kamsalamander uit. Eens in de 25 jaar kan het doden en verwonden niet voorkomen worden. Dit leidt mogelijk (tijdelijk) tot een terugval in de populatie. Doordat de nieuwe poelen een verbinding vormen met leefgebied in het noorden en het zuiden, en een groot deel van de kamsalamanders naar verwachting buiten de waterberging, op de stuwwal overwinterd, kan deze terugval snel opgevangen worden en kan de populatie zich op korte termijn herstellen.

Als de poelen in het waterbergingsgebied niet hersteld en aangelegd zouden worden, is er sprake van een substantieel nadeel ten opzichte van de mogelijke terugval eens in de 25 jaar. De potentiële leefgebieden kunnen niet verbonden worden en de kamsalamander kan zich dan niet uitbreiden. Hierdoor wordt de populatie niet robuuster. De negatieve effecten van de tijdelijke terugval wegen daarom niet op tegen de voordelen van de uitbreiding van het leefgebied. Vooral omdat de populatie door een grotere verspreiding in het gebied robuuster wordt voor dergelijke terugval.

Om negatieve effecten van de waterberging zoveel mogelijk te voorkomen, worden de volgende maatregelen genomen:

- Indien voortplantingswateren met visrijk water in aanmerking komen, worden ze in de periode oktober – februari droog gepompt.
- Hierbij blijft eerst een laag water staan.
- Vis wordt afgevangen en overgezet naar visrijk water (watergang door het plangebied).
- De poel wordt vervolgens helemaal drooggelegd en vervolgens weer gevuld, zodat deze in februari weer als voortplantingshabitat kan dienen.

Cumulatie

Zowel de Provincie Drenthe als bij het ministerie van LNV zijn geen nog niet gerealiseerde projecten vergund die effect hebben op het leefgebied van de kamsalamander. Cumulatie van oppervlakteverlies en/of versnippering is daarmee uitgesloten

Conclusie

De voorgenomen werkzaamheden in het gebied Ootmaanlanden, gedeeltelijk gelegen in het Natura 2000-gebied Holtingerveld, leiden niet tot significantie aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natura 2000-gebied Holtingerveld. Cumulatieve significante effecten met andere projecten en activiteiten zijn eveneens uitgesloten.

Doordat er bij de werkzaamheden nieuw voortplantingshabitat wordt gerealiseerd in de vorm van poelen in het plangebied, kan de kamsalamander in te toekomst zijn leefgebied uitbreiden. Hierbij is goed beheer van belang om het verlanden en dichtgroeien van de poelen in de toekomst te voorkomen en deze geschikt te houden voor de kamsalamander. Dit draagt ook bij aan het uitbreidingsdoel van de kamsalamander voor het Natura 2000-gebied Holtingerveld.

Door deze uitbreiding in leefgebied, bestaat er wel een kans dat er verstoring van het leefgebied optreedt bij de inzet van de waterberging (naar verwachting eens in de 25 jaar). Zo kunnen de nieuwe voortplantingswateren die binnen de kades liggen in verbinding komen met visrijk water waardoor ze minder geschikt worden als voortplantingswater (door de aanwezigheid van predatoren in de vorm van vis). Dit kan worden voorkomen door de voortplantingswateren in de daaropvolgende periode oktober – februari (als ze niet als voortplantingswater worden gebruikt) te laten droogvallen om zo de (permanente) vestiging van vis in de poelen te voorkomen. Ook kan het zo zijn dat overwinterende kamsalamanders binnen de kades komen te overlijden of worden verstoord bij hun winterslaap door het verhogen van het waterpeil. Doordat de nieuwe voortplantingswateren in de nabijheid van de stuwwal liggen, ligt een deel van het kernhabitat op de stuwwal, die hoger is gelegen. Doordat deze droger is, is de kans groter dat kamsalamanders hier overwinteren. Het doden van kamsalamanders in hun toekomstige habitat als gevolg van de waterberging kan echter niet volledig worden uitgesloten. Desondanks neemt het leefgebied in de toekomstige situatie toe en kunnen negatieve effecten als gevolg van incidentele waterberging door middel van mitigerende maatregelen zoveel mogelijk worden beperkt.

6. Eindconclusie toetsing

Het project leidt niet tot significant negatieve effecten op één van de instandhoudingsdoelen. De gevraagde vergunning kan onder voorschriften worden verleend.